

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Davida Hipšra a soudců Lenky Krupičkové a Tomáše Foltase v právní věci žalobkyně: **R. M.**, zastoupena JUDr. Miroslavem Kříženeckým, advokátem se sídlem Na Sadech 2033/21, České Budějovice, proti žalovanému: **Generální ředitel Hasičského záchranného sboru České republiky**, se sídlem Kloknerova 2295/26, Praha 11, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 12. 10. 2021, č. j. 61 A 3/2021-38,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 18. 2. 2011, č. j. HSBC-16/PAM-2011 propustil ředitel Hasičského záchranného sboru Jihočeského kraje (dále též „správní orgán I. stupně“) žalobkyni ze služebního poměru příslušnice hasičského záchranného sboru podle § 42 odst. 1 písm. j) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění účinném do 31. 3. 2012 (dále též „zákon o služebním poměru“). Vycházel ze závěru psychologa ze dne 11. 2. 2011, podle něhož žalobkyně není osobnostně způsobilá k výkonu služby v Hasičském záchranném sboru (dále též „HZS“). Žalobkyně byla podrobena psychologickému vyšetření na základě žádosti svého nadřízeného, který uvedl, že žalobkyně na pracovišti dlouhodobě vyvolává konflikty a negativně vystupuje vůči

nadřízenému. Žalobkyně se proti prvostupňovému rozhodnutí odvolala s tím, že splňuje všechny osobnostní předpoklady uvedené v § 1 písm. a) až j) vyhlášky č. 487/2004 Sb., o osobnostní způsobilosti, která je předpokladem pro výkon služby v bezpečnostním sboru (dále jen „vyhláška o osobnostní způsobilosti“). Výkyvy v psychice vysvětlovala jako důsledek tzv. *bossingu*. Její odvolání žalovaný rozhodnutím ze dne 26. 4. 2011, č. j. MV-34803-4/PO-K-2011, zamítl.

[2] K žalobě žalobkyně Městský soud v Praze (dále též „městský soud“) rozsudkem ze dne 23. 10. 2014, č. j. 9 Ad 9/2011-32, rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 4. 2011 zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení, neboť stěžejní podklad pro rozhodnutí (závěr psychologa) nesplňoval požadavek úplnosti a přesvědčivosti. V reakci na zrušující rozsudek městského soudu žalovaný zajistil doplnění závěru vedoucího psychologa ze dne 17. 12. 2014, a rozhodnutím ze dne 10. 8. 2015, č. j. MV-164793-12/PO-N-2014, odvolání žalobkyně opět zamítl.

[3] Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně žalobu ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích (dále též „krajský soud“). Ten rozsudkem ze dne 22. 7. 2016, č. j. 10 A 7/2016-36, zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 8. 2015 pro nerespektování názoru městského soudu a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Uvedený rozsudek krajského soudu nicméně ke kasační stížnosti žalovaného zrušil Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 31. 8. 2017, č. j. 1 As 228/2016-41. V něm konstatoval, že žalovanému nic nebránilo odstranit vady prvostupňového rozhodnutí v odvolacím řízení. Krajskému soudu proto uložil, aby se vypořádal s tím, zda žalovaný doplněním posudku skutečně odstranil vady nepřezkoumatelnosti, zda přitom dostatečně šetřil práva žalobkyně a zda se dostatečně vypořádal s žalobkyní tvrzeným *bossingem*.

[4] Rozsudkem ze dne 1. 12. 2017, č. j. 10 A 7/2016-75, krajský soud opět zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 8. 2015 pro nepřezkoumatelnost. Uvedl, že závěr psychologa ani přes jeho doplnění nevyhovuje požadavkům stanoveným Nejvyšším správním soudem v rozsudcích ze dne 21. 6. 2013, č. j. 6 Ads 19/2013-35 a ze dne 3. 4. 2013 č. j. 6 Ads 158/2013-24. Také proti tomuto rozsudku podal žalovaný kasační stížnost, kterou Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 13. 6. 2019, č. j. 1 As 8/2018-37, zamítl. Nejvyšší správní soud korigoval některé závěry krajského soudu s tím, že žalovanému uložil, „*aby z podkladů, které jsou v projednávané věci k dispozici, nechal zpracovat dostatečně konkrétní a podrobné doplnění psychologického posudku, ze kterého bude zřejmé, z jakých podkladů psycholog vycházel, z jakých testů či vyšetření získal psycholog jaká zjištění, a jak je následně zhodnotil ve vztahu k osobnostním kritériím, která musí příslušník sboru splňovat. V následném rozhodnutí bude na žalovaném, aby zhodnotil všechny ve věci dostupné podklady, úplnost a přesvědčivost posudku, jakožto stěžejního důkazu pro posouzení odborné otázky – osobnostní způsobilosti žalobkyně, a zároveň přezkoumatelným způsobem reagoval na vznášené odvolací námitky.*“

[5] Žalovaný zajistil další doplnění psychologického posudku ze dne 24. 1. 2020 a následně rozhodnutím ze dne 26. 11. 2020, č. j. MV-115315-52/PO-OVL-2016 (dále též „napadené rozhodnutí“), opět zamítl odvolání žalobkyně.

II.

pokračování

[6] Proti napadenému rozhodnutí podala žalobkyně žalobu, kterou krajský soud v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Konstatoval, že napadené rozhodnutí již není nepřezkoumatelné, neboť žalovaný doplnil psychologický posudek v souladu se závazným právním názorem. Závěr psychologa ve znění jeho doplnění je pak úplný a přesvědčivý, neboť se v něm podrobným a srozumitelným způsobem vypořádávají všechny relevantní skutečnosti. Obsahuje podrobný popis osobnostních rysů žalobkyně a jejich hodnocení, jakož i výčet charakteristik dle vyhlášky o osobnostní způsobilosti, kterým žalobkyně nevyhověla, a to včetně důvodů. Krajský soud zdůraznil, že rozhodnutí správních orgánů tvoří z hlediska soudního přezkumu jeden celek, pročež je nedůvodná námitka, že žalobkyni bylo až v průběhu odvolacího řízení sděleno, kterou osobnostní charakteristiku pozbyla. Krajský soud nepřisvědčil ani dalším dílčím námitkám, v nichž žalobkyně dovozovala nepřezkoumatelnost psychologického závěru, jeho doplnění, či napadeného rozhodnutí. Důvodnou neshledal ani obecnou námitku, že žalovaný nerespektoval vyslovený závazný právní názor. K porušení zásady dvojinstančnosti řízení krajský soud odkázal na vypořádání této námítky v rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 8/2018-37. Dále konstatoval, že správní orgán I. stupně postupoval v souladu se zákonem, respektive s vyhláškou o osobnostní způsobilosti, neboť vyhotovení hodnocení osobnostní způsobilosti žalobkyně předcházela řádně zdůvodněná žádost ředitele HZS Jihočeského kraje ze dne 3. 1. 2011 založená na domněnce, že žalobkyně je dočasně nebo trvale nezpůsobilá k výkonu služby. Pozdější doplnění závěru psychologa jsou pak pouze důsledkem právního názoru přijatého správními soudy. Proto současně shledal lichou námitku žalobkyně, že žádost o provedení sporného psychologického vyšetření podala ona sama. Krajský soud dodal, že závěry doplnění posudku ze dne 24. 1. 2020 jsou zcela jednoznačné. S ohledem na závěry doplnění, jehož součástí jsou i výsledky žalobkyně v rámci jednotlivých testovacích metod, nepředstavuje podle krajského soudu absence autentického záznamu z jednání žalobkyně a psychologa zásadní nedostatek, jenž by sám o sobě mohl způsobovat nezákonnost provedeného psychologického posouzení, resp. správních rozhodnutí. Postup psychologa v průběhu pohovoru se žalobkyní byl nadto objasněn ve výpovědi svědka ze dne 25. 2. 2015. Žalovaný se rovněž dostatečně vypořádal s žalobkyní namítaným *bossingem*. Dle doplnění ze dne 24. 1. 2020 sice nelze objektivně zjistit příčiny, které vyvolaly nezpůsobilost žalobkyně, rozhodujícím faktorem je však její osobnostní nastavení a dispozice v oblasti emoční stability, autoregulace a znaků, které jsou v čase relativně stabilní a představují její trvalý osobnostní rys. Důvody, pro něž psycholog shledal žalobkyni osobnostně nezpůsobilou pro výkon služby, tak spočívaly ve skutečnostech, které jsou v čase relativně neměnné. Jejich vznik nemohl ovlivnit ani případný *bossing* ze strany nadřízených. K tomu krajský soud odkázal ve shodě s žalovaným na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2019, č. j. 10 As 75/2019-52.

III.

[7] Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) podala proti napadenému rozsudku kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Uvedla, že si je vědoma dřívějších rozsudků ve věci, nicméně s ohledem na možnost ústavního přezkumu zopakovala svůj názor, že řízení ve věci propuštění ze služebního poměru nemělo být vůbec zahájeno, jelikož neexistoval způsobilý podklad pro jeho zahájení. Jestliže žalovaný

přezkoumal rozhodnutí správního orgánu I. stupně z roku 2011, přičemž důvodnost (včetně existence způsobilého podkladu pro jeho zahájení) dovodil z doplnění posudku z roku 2020, nemůže logicky rozhodnutí z roku 2011 obstát. Nadto lze závěr psychologa měnit pouze na základě návrhu oprávněné osoby, kterou je stěžovatelka, nikoliv žalovaný. K dalšímu přezkoumání osobnostní způsobilosti stěžovatelky tak nemohlo dojít a ani k němu nedošlo. Tím méně mohlo dojít k propuštění stěžovatelky, neboť jediný existující posudek z roku 2011 soudy shledaly prakticky nicotným.

[8] Krajský soud podle stěžovatelky dále nepřipustně marginalizoval otázku *bossingu*. Umožnil tak žalovanému, aby danou otázku vyřešil pouhým převzetím konstatování z doplněného posudku, neprováděl k ní žádné dokazování a nikterak ji dále neřešil. Krajský soud měl však žalovanému vytknout prokázanou manipulaci s hodnocením stěžovatelky za rok 2008, eventuálně *ex post* úpravu dalších listin. Ze znaleckého posudku PhDr. Moravcové z roku 2015 navíc plyne zásadní vliv *bossingu* na posouzení osobnostní způsobilosti stěžovatelky. S tímto rozporem se žalovaný ani krajský soud nijak nevypořádali.

[9] Krajský soud se nevypořádal ani s tím, že podle znalkyně PhDr. Moravcové je závěr psychologa nepřezkoumatelný, neboť spisový materiál neobsahuje veškeré podklady nutné pro přezkum posouzení osobnostní způsobilosti stěžovatelky. Nadto je tento závěr v rozporu s interními akty žalovaného. Navíc sám krajský soud připustil, že se nemůže vyjádřit k autentičnosti záznamu o rozhovoru mezi stěžovatelkou a psychologem HZS, který má však podle posudku PhDr. Moravcové zásadní význam. Autentický rozhovor zjevně neměla k dispozici ani PhDr. Fišerová jakožto rozhodující psycholožka. Za této důkazní situace proto nelze dospět k závěru o přezkoumatelnosti posouzení osobnostní způsobilosti stěžovatelky.

[10] Krajský soud se rovněž nevypořádal plně s námitkou stran absence předpokladů pro zjišťování osobnostní způsobilosti stěžovatelky. Žalovaný totiž nekriticky vycházel ze shromážděných podkladů a vypovědí svědků a psychologů, kteří jsou však jeho zaměstnanci. Bylo namístě zabývat se věrohodností těchto důkazů, zejména pak za situace, kdy existuje přinejmenším silné podezření na *bossing* na pracovišti a kdy je prokázáno, že docházelo k manipulaci s hodnocením stěžovatelky. Na vyřešení otázky, zda skutečně existovala důvodná domněnka dočasné nebo trvalé nezpůsobilosti stěžovatelky k výkonu služby, nebo zda i samotná žádost, na základě které bylo celé posuzování stěžovatelky zahájeno, byla součástí *bossingu*, však rezignoval jak žalovaný, tak krajský soud.

[11] Stěžovatelka s ohledem na uvedené navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

IV.

[12] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že doplnění psychologického posudku bylo provedeno v souladu se závěry rozsudku č. j. 1 As 8/2018-42 a je přezkoumatelné. Uvedený rozsudek se také jednoznačně vyjádřil k porušení zásady dvojinstančnosti řízení. K problematice *bossingu* uvedl, že stěžovatelka bagatelizovala svá pochybení, neodpovídala na dotazy psycholožky PhDr. Mezníkové k získání podrobnějších informací stran *bossingu* a neučinila ani oficiální oznámení na *bossing* ze strany nadřízeného

pokračování

u služebního funkcionáře, který by případně tento problém mohl řešit postupem podle služebního zákona. Dále k této otázce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 14/2016-25. Závěrem navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

V.

[13] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[14] Kasační stížnost není důvodná.

[15] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku. K té je třeba předeslat, že podle konstantní judikatury není povinností správního soudu reagovat na každý dílčí argument uplatněný v podání a ten obsáhle vyvrátit; úkolem soudu je uchopit obsah a smysl argumentace a vypořádat se s ní (podpůrně srov. nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 201/04, I. ÚS 729/2000, I. ÚS 116/05, IV. ÚS 787/06, ÚS 989/08, III. ÚS 961/09, IV. ÚS 919/14). Např. v nálezu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, Ústavní soud uvedl, že: „*Není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná*“ (srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 221/2014-43).

[16] Stěžovatelka konkrétně poukazovala na to, že se krajský soud nedostatečně vypořádal s žalobní námitkou ohledně *bossingu* na pracovišti, který měl mít zásadní vliv na posouzení jejího stavu. Dále krajskému soudu vytkla, že se nezabýval neúplností podkladů pro přezkum posouzení její osobnostní způsobilosti, na kterou upozorňovala PhDr. Moravcová ve svém znaleckém posudku, a konečně že řádně nereagoval na její námitku týkající se předpokladů pro posuzování její osobnostní způsobilosti.

[17] Ve vztahu k žalobním námitkám týkajícím se *bossingu* na pracovišti krajský soud zjevně vycházel z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 10 As 75/2019-52, na nějž v dané souvislosti poukazoval již žalovaný. Krajský soud totiž vystavěl svou argumentaci k této otázce na tom, že je podstatné, zda je stěžovatelka osobnostně způsobilá k výkonu služby ve smyslu § 42 odst. 1 písm. j) zákona o služebním poměru, nikoliv důvody, které k její případné nezpůsobilosti vedly. Zároveň s odkazem na doplnění posudku ze dne 24. 1. 2020 konstatoval, že důvody osobnostní nezpůsobilosti stěžovatelky spočívaly ve skutečnosti v čase relativně neměnné (osobnostní charakteristika), na jejíž vznik nemohl mít *bossing* vliv. Takto formulované závěry plně odpovídají požadavkům ustálené judikatury kladeným na odůvodnění soudních rozhodnutí (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1995, sp. zn. III. ÚS 84/94, č. 34/1996 Sb. ÚS, a ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, č. 85/1997 Sb. ÚS, rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52 a ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, či usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-76).

Z odůvodnění je zřejmé, z jakého skutkového stavu krajský soud vycházel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil.

[18] Totéž platí i pro vypořádání námitek týkajících se přezkoumatelnosti závěru psychologa ve znění jeho doplnění ze dne 24. 1. 2020. Krajský soud jasně zdůvodnil, že s ohledem na časovou souslednost nemohl znalecký posudek PhDr. Moravcové z roku 2015 relevantně reagovat na doplnění psychologického posudku z roku 2020. Dále poukázal na důvody, pro které žalovaný nepřihlédl ke znaleckému posudku, o nějž stěžovatelka opírala svou argumentaci stran neúplnosti podkladů (např. že znalkyně vycházela pouze z údajů poskytnutých stěžovatelkou a nevyžádala si součinnost psychologického pracoviště HZS, což mělo za následek nepřesnosti v posudku). Vyjádřil se rovněž zcela srozumitelně k významu autentického záznamu z rozhovoru stěžovatelky s psychologem.

[19] Krajský soud vypořádal přezkoumatelným způsobem i námitky, v nichž stěžovatelka dovozovala absenci předpokladů pro posuzování její osobnostní způsobilosti. K tomu odkázal na obsah žádosti o psychologické posouzení ze dne 3. 1. 2011, který vyhodnotil jako dostatečný pro založení domněnky o dočasné či trvalé osobnostní nezpůsobilosti stěžovatelky k výkonu služby. To, zda byly úvahy krajského soudu správné, či zda měl přistoupit k zohlednění dalších skutečností, je otázkou správnosti jeho závěrů, nikoliv přezkoumatelnosti.

[20] Lze tedy uzavřít, že napadený rozsudek krajského soudu je řádně odůvodněn a je plně srozumitelný. Jednoznačně z něj vyplývají důvody, které krajský soud vedly k zamítnutí žaloby. Námitka jeho nepřezkoumatelnosti tudíž není důvodná.

[21] Před posouzením námitek směřujících do merita věci Nejvyšší správní soud upozorňuje na to, že v posuzované věci stěžovatelky rozhodoval již dvakrát. V předchozích rozsudcích č. j. 1 As 228/2016-41 a č. j. 1 As 8/2018-37, se přitom již vyjádřil k některým otázkám, které stěžovatelka v nynější kasační stížnosti opětovně vznáší. Nejvyšší správní soud v předchozím rozsudku č. j. 1 As 8/2018-37 taktéž vyslovil závazný právní názor ve smyslu § 78 odst. 5 s. ř. s., jak má žalovaný v dalším řízení postupovat. V nynějším řízení ve věci nového rozhodnutí žalovaného se proto u otázek, které již byly zodpovězeny při zrušení původního rozhodnutí, přezkoumává pouze to, zda žalovaný postupoval v souladu s vysloveným závazným právním názorem; ohledně takto vyřešených otázek již „*není prostor pro polemiku*“ (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 12. 2020, č. j. 1 As 312/2020-39; či ze dne 1. 9. 2010, č. j. 3 As 9/2010-73, či usnesení rozšířeného senátu ze dne 14. 4. 2009, č. j. 8 Afs 15/2007-75, č. 1865/2009 Sb. NSS a ze dne 22. 10. 2019, č. j. 4 As 3/2018-50, č. 4015/2020 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud je totiž v konkrétní věci („kasačně“) vázán právním názorem obsaženým v jeho dříve v této věci vydaném rozhodnutí, a to i v případech, kdy právní názor v dříve vydaném rozhodnutí lze považovat za judikaturní excés. Závaznost v konkrétní věci je překonána toliko odchylnou judikaturou soudů precedenčně nadřazených Nejvyššímu správnímu soudu. Senát Nejvyššího správního soudu však nemůže usilovat o překonání vázanosti svým vlastním předchozím názorem v téže věci tím, že věc předloží rozšířenému senátu. Nyní rozhodující senát tedy nemá prostor k revidování dřívějšího názoru, či k předložení věci rozšířenému senátu. Nutno však dodat, že by k takovému postupu neshledal důvod ani tehdy, pokud by to bylo možné. Se závěry předchozích rozsudků ve věci se totiž ztotožňuje.

pokračování

[22] Na základě uvedených východisek se Nejvyšší správní soud blíže nezabýval námitkou, v níž stěžovatelka opětovně dovozovala porušení zásady dvojinstančnosti řízení, a v podstatě tak rozporovala dřívější závěry vyslovené v rozsudku č. j. 1 As 228/2016-41. K tomu soud odkazuje na bod 36 rozsudku č. j. 1 As 8/2018-37 a na rozsudky ze dne 24. 1. 2018, č. j. 6 As 299/2017-37 a ze dne 27. 11. 2013, č. j. 6 As 33/2013-31.

[23] Předchozí rozsudky poskytují taktéž odpověď na námitky stěžovatelky ohledně neexistence způsobilého podkladu pro řízení ve věci jejího propuštění ze služebního poměru a nemožnosti *ex post* doplňovat (slovy stěžovatelky: měnit) závěr psychologa. Již v rozsudku č. j. 1 As 228/2016-41 Nejvyšší správní soud poukázal na tehdejší právní úpravu a uvedl, že dle § 190 odst. 8 zákona o služebním poměru mohl žalovaný po zrušení svého rozhodnutí městským soudem v navazujícím správním řízení „*bud' to (i) odstranit vady v rámci druhoinstančního řízení, nebo (ii) z důvodu neodstranitelné vady řízení zastavit (tak, aby ve správním řízení nedošlo k žalobkyní namítané ztrátě instance).*“ Po zrušujícím rozsudku městského soudu tak bylo „*zcela na žalovaném, jakým způsobem (tj. procesním postupem) přistoupí k naplnění závazného právního názoru soudu. Odstranění vad druhou instancí tak bylo možným procesním vyústěním za současného respektování závazného právního názoru vysloveného v rozsudku Městského soudu v Praze (ani ten totiž nekonstatoval, že řízení vůbec nemělo být zahájeno – teprve to by bylo možno řešit jen a pouze zrušením prvostupňového rozhodnutí a zastavením řízení).*“ Nejvyšší správní soud s ohledem na citované závázal krajský soud k tomu, „*aby se v dalším řízení vypořádal s tím, zda žalovaný 'doplněním posudku' vady nepřezkoumatelnosti skutečně odstranil (tj. zda naplňuje požadavky na úplnost a přesvědčivost podkladu rozhodnutí), zda přitom dostatečně šetřil práva žalobkyně a zda se v souladu s rozsudkem Městského soudu v Praze dostatečně vypořádal s žalobkyní tvrzeným bossingem.*“ V rozsudku č. j. 1 As 8/2018-37 Nejvyšší správní soud na tyto úvahy navázal a uvedl, že žalovaný „*byl dle § 190 odst. 8 zákona o služebním poměru oprávněn pouze odstranit vady v rámci odvolacího řízení či z důvodu neodstranitelné vady řízení zastavit. Vedoucí psychologka pak v rámci doplnění psychologického posudku musela vycházet z již provedených vyšetření žalobkyně, neboť bylo nutno posoudit její osobnostní způsobilost ke dni, kdy o jejím propuštění rozhodoval žalovaný poprvé. Z uvedených důvodů je jasné, že doplnění posudku nebude svou podstatou revizní, jak by bylo možné u odvolacího orgánu očekávat, ale jako první přinese nosné důvody pro závěr o osobnostní způsobilosti či nezpůsobilosti žalobkyně. Obsah posudku je proto třeba chápat v těchto souvislostech a neklást na něj požadavky, které není možné splnit například z toho důvodu, že již není možné obstarat nové podklady pro osobnostní posouzení.*“ Nejvyšší správní soud poté konstatoval, že doplnění posudku ze dne 17. 12. 2014 nenaplnilo požadavky na celistvost a přesvědčivost podkladu a právě v tomto ohledu závázal žalovaného, „*aby z podkladů, které jsou v projednávané věci k dispozici, nechal zpracovat dostatečně konkrétní a podrobné doplnění psychologického posudku, ze kterého bude zřejmé, z jakých podkladů psycholog vycházel, z jakých testů či vyšetření získal psycholog jaká zjištění, a jak je následně zhodnotil ve vztahu k osobnostním kritériím, která musí příslušník sboru splňovat.*“

[24] Nelze tudíž přisvědčit námitce stěžovatelky, že není možné přezkoumat rozhodnutí správního orgánu I. stupně z roku 2011 z toho důvodu, že doplnění psychologického posudku vzniklo až v roce 2020. Vzniklou situaci totiž nelze chápat tak, že by podklad pro vydání prvostupňového rozhodnutí vůbec neexistoval. Tímto podkladem jsou výsledky

psychologického vyšetření provedeného v roce 2011 a další související dokumentace. Tyto podklady vznikly již v roce 2011 a od tohoto okamžiku nebyly jakkoliv měněny. Doplněními ze dne 17. 12. 2014 a ze dne 24. 1. 2020 byly toliko reflektovány nároky na přezkoumatelnost podkladů rozhodnutí vyplývající z judikatury Nejvyššího správního soudu (rozsudky ze dne 24. 1. 2018, č. j. 6 As 299/2017-37 a ze dne 27. 11. 2013, č. j. 6 Ads 33/2013-31). Došlo tedy toliko k tomu, že byly dodatečně podrobně vysvětleny závěry psychologa založené na uvedených podkladech z roku 2011 tak, aby psychologické posouzení jako celek splňovalo požadavky uvedené judikatury na celistvost a přesvědčivost podkladu. Tomu ostatně odpovídá skutečnost, že psychický stav stěžovatelky byl posuzován právě k rozhodnému období, tedy k roku 2011, nikoliv k roku 2020. Teze stěžovatelky by fakticky vedla k tomu, že vady psychologického posudku spočívající v nedostatku zdůvodnění nemůže služební funkcionář v navazujícím řízení odstranit. Tak tomu ovšem není. Z výše citovaných rozsudků ve věci samotné stěžovatelky jasně vyplývá, že Nejvyšší správní soud považoval vypracování doplnění psychologického posouzení za zcela standardní proces, který je v souladu se zákonem. V žádném případě se Nejvyšší správní soud nedomníval, že by s ohledem na časovou souslednost nebylo možné vypracovat doplnění odůvodnění závěru psychologa. Naopak žalovaného zavázal, aby takové doplnění nechal zpracovat. Zjevně měl tedy za to, že podmínky pro zpracování doplnění jsou splněny. Jak bylo vysvětleno výše, od těchto závěrů se nyní Nejvyšší správní soud nemůže odchýlit a nemá pro to ani žádný důvod. Posouzení plně konvenuje ustálené judikatuře. Například v rozsudku č. j. 6 As 299/2017-37 Nejvyšší správní soud uvedl, že „[v] případě vad lékařského posudku či jiných vad v průběhu zjišťování zdravotní způsobilosti může služební funkcionář doplnit v průběhu řízení nové podklady, požádat o dodání dalších podkladů poskytovatele pracovnělékařských služeb nebo v případě, že vyvstane taková potřeba, požádat o doplnění vyšetření nebo provedení nového vyšetření. V tomto ohledu postupoval stěžovatel správně, když po zrušení prvního rozhodnutí ve věci usiloval o odstranění vytýkaných vad v odvolacím řízení. Zákon o služebním poměru v rozhodném znění neumožňoval služebnímu funkcionáři rozhodnout v odvolacím řízení jinak, než prvostupňové rozhodnutí buď potvrdit, změnit, anebo zrušit a řízení zastavit [§ 190 odst. 8 zákona o služebním poměru ve znění účinném do 30. 6. 2017].“

[25] Nelze pak přisvědčit ani námitce stěžovatelky, že nemělo být zahájeno řízení ve věci jejího propuštění ze služebního poměru s ohledem na neexistenci způsobilého podkladu pro takové řízení. Přestože byl příslušný podklad, tj. závěr psychologa ze dne 12. 1. 2011, vydaný pod ev. č. GŘPSP-2/H-2011, opakovaně shledán nepřezkoumatelným pro nedostatečné odůvodnění odborného závěru, stále se jednalo o naplnění premisy § 42 odst. 1 písm. j) zákona o služebním poměru, tedy že stěžovatelka podle posudku psychologa bezpečnostního sboru pozbyla osobnostní způsobilost k výkonu služby. Tento podklad přitom vycházel z výsledků provedených psychologických vyšetření, na jejichž základě učinila psychologka odborný závěr o osobnostní nezpůsobilosti stěžovatelky k výkonu služby. Jak plyne z výše uvedeného, nedostatečné odůvodnění odborného závěru založeného na výsledcích psychologických vyšetření stěžovatelky přitom bylo vadou odstranitelnou v odvolacím řízení. K jejímu odstranění bylo nezbytné doplnit na základě výstupů z psychologického vyšetření z roku 2011 dostatečně konkrétní a podrobnou úvahu, z níž by bylo zřejmé, z jakých podkladů psycholog vycházel, z jakých testů či vyšetření získal psycholog jaká zjištění, a jak je následně zhodnotil ve vztahu k osobnostním kritériím, která musí příslušník sboru splňovat (srov. rozsudek č. j. 1 As 8/2018-37).

pokračování

[26] Stěžovatelka dále namítla, že krajský soud marginalizoval *bossing* na pracovišti, který měl podle ní zcela zásadní vliv na posouzení její osobnostní způsobilosti. Podle stěžovatelky soud nesprávně aproboval postup žalovaného, který pouze převzal závěry doplnění psychologického posouzení z roku 2020, aniž by k otázce *bossingu* prováděl dokazování, a to i přesto, že podle znaleckého posudku PhDr. Moravcové ze dne 25. 3. 2015 měl *bossing* zásadní vliv na posouzení osobnostní způsobilosti stěžovatelky.

[27] Také v této otázce je třeba respektovat závazný právní názor plynoucí z rozsudku č. j. 1 As 8/2018-37. Zde Nejvyšší správní soud vyslovil, že z hlediska vypořádání souvisejících námitek nepostačuje odkázat na jeho rozsudek ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 As 14/2016-25, s prostým konstatováním, že není důležité, z jakých důvodů stěžovatelka pozbyla osobnostní způsobilost. Jakkoliv podle rozsudku pátého senátu „*případný závěr, že příslušník sboru se stal obětí šikany, sám o sobě nevylučuje splnění podmínek pro propuštění podle § 42 odst. 1 písm. j) služebního zákona, správní orgán je však v případě, že příslušník takové skutečnosti namítá, povinen na ně přezkoumatelně reagovat.*“ Nejvyšší správní soud tedy žalovanému uložil, aby na námitky stěžovatelky týkající se *bossingu* na pracovišti reagoval přezkoumatelným způsobem. Tímto požadavkem žalovaného zavázal, aby nikoliv pouze obecně, ale zcela konkrétně vysvětlil, proč neshledal námitky týkající se tvrzeného *bossingu* důvodnými. To přitom zahrnuje rovněž možnost, aby žalovaný vysvětlil, proč podle něj není tato otázka v případě stěžovatelky vůbec podstatná pro posouzení věci.

[28] Žalovaný v napadeném rozhodnutí odkázal na doplnění psychologického posouzení ze dne 24. 1. 2020 a na výslech PhDr. Fišerové (zpracovatelky doplnění posudku). Z těchto důkazů podle žalovaného vyplývá, že na některé osobnostní charakteristiky stěžovatelky, které jsou optikou výkonu služby nepřipustné a patologické, by případný *bossing* neměl vliv. Shodný závěr z těchto podkladů dovodil i krajský soud, který pouze dodal, že podle doplněných důkazů jsou tyto osobnostní charakteristiky stěžovatelky v čase relativně stabilní a představují její trvalý osobnostní rys (vyjma nedostatečnosti v oblasti poznávacích procesů).

[29] Za takto zjištěného skutkového stavu krajský soud zcela správně konstatoval, že se otázka *bossingu* stala v podstatě bezvýznamnou. Nelze proto přisvědčit námitce, že krajský soud otázku *bossingu* marginalizoval, a aproboval tak absenci dokazování. Stěžovatelka přehlíží podstatu úvahy žalovaného i krajského soudu, která vychází z doplnění psychologického posouzení ze dne 24. 1. 2020 a výslechu PhDr. Fišerové, která toto doplnění zpracovala. Tou je zjištění, že podle výsledků psychologického vyšetření v roce 2011 osobnostní struktura stěžovatelky neodpovídá nárokům na osobnostní charakteristiky podle § 1 vyhlášky o osobnostní způsobilosti, přičemž rozhodujícím faktorem je právě její osobnostní nastavení a dispozice, nikoliv případné neprofesionální nebo dokonce šikanující chování nadřízeného. Ve své výpovědi pak PhDr. Fišerová k dotazu předsedy poradní komise upřesnila, že osobnostní charakteristiky jsou relativně stabilní v čase a případné dočasné setkání s *bossingem* by nemělo zásadní vliv na posouzení osobnostních rysů stěžovatelky. Za této situace se jakékoliv další dokazování stran *bossingu* na pracovišti stalo skutečně nadbytečným.

[30] Na uvedeném závěru nemůže nic změnit ani znalecký posudek PhDr. Moravcové ze dne 25. 3. 2015. S ohledem na datum pořízení totiž nemůže tento posudek reagovat na doplnění psychologického posouzení z roku 2020, v němž bylo podrobně objasněno, proč stěžovatelka nevyhověla osobnostním charakteristikám podle § 1 písm. b), g), h) a i) vyhlášky o osobnostní způsobilosti, a byla tak shledána osobnostně nezpůsobilou. Nutno rovněž uvést, že znalecký posudek se opíral prakticky pouze o sdělení stěžovatelky a vycházel bez dalšího z toho, že tato jsou pravdivá. I pokud by se však prokázalo, že stěžovatelka zažívala na pracovišti *bossing*, který vedl k trvalé ztrátě způsobilosti pro výkon služby, na rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru by to nemohlo nic změnit (srov. rozsudek č. j. 10 As 75/2019-52). Tento závěr přirozeně neznámá, že otázky tvrzeného *bossingu* nemohou mít vliv v řízeních jiných, ať již v eventuálním disciplinárním řízení proti příslušným nadřízeným osobám, event. v řízení o peněžitých nárocích oběti šikany či *bossingu*. Nutno však dodat, že ze shromážděných materiálů nevyplývá, že by se stěžovatelka jakkoliv bránila proti tvrzenému *bossingu*, že by tedy např. upozornila výše nadřízené osoby, podala podnět k šetření apod. Stejně tak stěžovatelka nenavrhla relevantní důkazy na podporu jejího tvrzení o *bossingu*, např. svědecké výpovědi bývalých kolegů apod.

[31] Co se týče přezkoumatelnosti celkového psychologického posouzení, je třeba ve shodě s krajským soudem zdůraznit, že znalecký posudek PhDr. Moravcové ze dne 25. 3. 2015 nemůže mít na posouzení této otázky vliv. Jednak není úkolem znalce posuzovat přezkoumatelnost podkladů pro rozhodnutí správního orgánu. Především však došlo k zásadnímu doplnění psychologického posouzení dne 24. 1. 2020, tedy téměř 5 let po zpracování znaleckého posudku. Nejvyšší správní soud se pak neztotožňuje ani s tvrzením stěžovatelky, že by psychologické posouzení vycházelo z nedostatečných podkladů. V doplnění ze dne 24. 1. 2020 jsou naopak podrobně vysvětleny jednotlivé použité metody i jejich výsledné hodnoty, na jejichž základě je učiněn konečný závěr, který je dostatečně vysvětlen jak v pasážích u jednotlivých testů, tak v konečném odůvodnění. Doplnění posudku ze dne 24. 1. 2020 tedy odpovídá požadavkům výše zmiňované judikatury. Nadto v konečném důsledku odstraňuje nedostatky původních výstupů z psychologického vyšetření, které shledala znalkyně PhDr. Moravcová, neboť obsahuje analytickou část, rozbor výsledků i závěr na základě provedeného rozboru. Co se týče poukazu na absenci autentického záznamu o rozhovoru vedeného psychologem HZS se stěžovatelkou, musí Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem konstatovat, že autentičnost nelze u záznamu ověřit. Je proto namístě přihlédnout k výpovědi PhDr. Fišerové, zpracovatelky doplnění posouzení ze dne 24. 1. 2020, která uvedla, že standardně se dělá u rozhovoru doslovný přepis a že měla k dispozici přepis od psychologa, který vedl rozhovor se stěžovatelkou, protože je dán předpoklad, že se jedná o doslovný přepis. Nadto je nutné zdůraznit, že samotný rozhovor byl pouze jednou z metod použitých při psychologickém vyšetření stěžovatelky. Krom rozhovoru byla stěžovatelka podrobena pozorování, anamnestickému vyšetření a psychologickým testovým metodám (výkonové, dotazníkové, projektivní). V celkovém kontextu proto nelze učinit závěr, že by samotný rozhovor měl natolik zásadní význam, aby byl s to zvrátit další výsledky vyšetření, a to ani v případě, že by skutečně nebyl zcela autenticky přepsán. Nejvyšší správní soud se tedy ztotožňuje se závěrem krajského soudu.

pokračování

[32] Důvodná pak není ani námitka, že nebyly dány předpoklady pro zjišťování osobnostní způsobilosti stěžovatelky. Krajský soud zcela správně poukázal na to, že k posouzení bylo přistoupeno na základě odůvodněné žádosti ze dne 3. 1. 2011. Ze shromážděných podkladů nevyplývá, že by samotná žádost byla manipulativní, či že by se opírala o účelově fabulované důvody. Nelze přehlížet, že stěžovatelce bylo již dříve doporučeno, aby využila služeb psychologa, což také učinila. Ve správním spise se také objevují stížnosti kolegů na její chování a popis jejího jednání předcházejícího ukončení účasti na kurzu italštiny. Jeví se pak jako logické, že na přetrvávající problémy mohla navazovat žádost ze dne 3. 1. 2011. Podání žádosti je tedy plausibilně vysvětlitelné jinými motivy než jako projev *bossingu*, jak stěžovatelka bez dalšího předpokládá v kasační stížnosti. Za takto zjištěného skutkového stavu má Nejvyšší správní soud za to, že nebylo nutné zabývat se podrobně otázkou, jak vznikly důvody pro podání žádosti ze dne 3. 1. 2011. Krajský soud naopak správně vyhodnotil to, že žádost byla řádně odůvodněná, a byla tedy odpovídajícím podkladem pro posouzení osobnostní způsobilosti stěžovatelky.

[33] Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[34] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti v řízení o kasační stížnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. června 2023

David Hipšr
předseda senátu